

Alkoholijuomien hintakehitys 2018

Päälöydökset

- Alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 2,6 prosenttia vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna.
- Vähittäiskulutuksessa alkoholi-juomien reaali hinnat nousivat 3,0 prosenttia.
- Anniskelukulutuksessa alkoholi-juomien reaali hinnat nousivat 1,7 prosenttia.
- Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat 3,8 prosenttia vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna.

Alkoholijuomien hinnat nousivat vuonna 2018

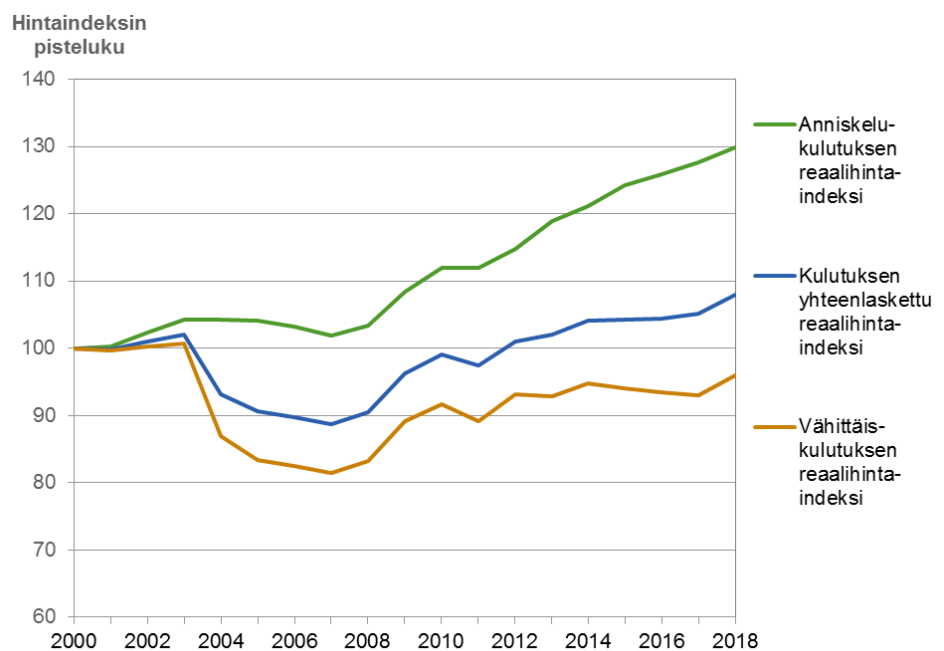
Vuonna 2018 alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 2,6 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Vähittäiskulutuksessa, kuten alkoholijuomia myyvässä elintarvikeliikkeessä, hinnat nousivat 3,0 prosenttia, ja ravintoloiden anniskelukulutuksessa hinnat nousivat 1,7 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna.

Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat 3,8 prosenttia. Juomaryhmittäin tarkasteltuna eniten nousi keskioluen hinta (+5,7 %) ja vähiten vahvan oluen hinta (+0,3 %).

Alkoholiveroa korotettiin 1.1.2018. Veronkorotus oli keskimäärin 10 prosenttia muissa alkoholijuomaryhmissä paitsi väkevässä alkoholijuomissa, jossa veroa nostettiin 5 prosenttia.

Alkoholilain uudistus tuli voimaan kokonaisuudessaan 1.3.2018. Osa lakimuutoksista tuli voimaan jo 1.1.2018. Tällöin päivittäistavara kaupat saivat oikeuden myydä enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia aiemman 4,7 prosentin sijaan. Samalla valmistustapara joite poistui ja kaikkia enintään 5,5 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia saa myydä vähittäismyyntiluvan omaavista paikoista.

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen reaali hintaindeksit 2000–2018 (2000=100)

Marke Jääskeläinen
marke.jaaskelainen@thl.fi

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

ISSN 1798-0887

Alkoholijuomien reaali hinnat

Vuonna 2018 alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 2,6 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Vähittäiskulutuksessa eli Alkoissa ja alkoholijuomia myyvissä elintarvikeliikkeissä, kioskeissa ja huoltoasemilla hinnat nousivat 3,0 prosenttia. Anniskelukulutuksessa eli alkoholijuomia myyvissä ravintoloissa, kahviloissa ja vastaavissa hinnat nousivat 1,7 prosenttia. (Kuvio 1, liitetaulukko 1.)

Reaali hinnat laskivat vuoden 2004 merkittävästä alkoholiveronalennuksesta alkaen vuoteen 2007 saakka.

Alkoholijuomien reaali hinnat ovat nousseet 12,1 prosenttia viimeisten 10 vuoden aikana eli vuodesta 2009 vuoteen 2018 (kuvio 1, liitetaulukko 1). Hintojen nousuun ovat vaikuttaneet alkoholijuomien valmisteverojen korotukset vuosina 2008, 2009, 2012, 2014 ja 2018.

Vuonna 2008 alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin väkevien alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja mietojen alkoholijuomien osalta 10 prosenttia. Vuonna 2009 alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin kahdesti, ja molemmilla kerroilla kaikkien juomaryhmien veroa korotettiin 10 prosenttia. Vuoden 2012 alussa alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin mietojen alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien osalta 10 prosenttia. Vuonna 2014 kaikkien alkoholijuomien valmisteveroja korotettiin euromääräisesti saman verran, mikä johti erilaisiin prosentuaalisiin muutoksiin. Korotukset olivat mietojen alkoholijuomien osalta noin 8 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien osalta noin 5 prosenttia. Vuonna 2018 valmisteveroa korotettiin keskimäärin 10 prosenttia muissa alkoholijuomaryhmissä, paitsi väkevissä juomissa, jossa veroa nostettiin 5 prosenttia.

Alkoholijuomien reaali hinnat olivat vuonna 2014 ensimmäistä kertaa korkeammat (+2 %) kuin merkittävää alkoholiveronalennusta edeltävänä vuonna 2003. Vuonna 2018 alkoholijuomien reaali hinnat olivat 5,8 prosenttia korkeammat kuin vuonna 2003. (Kuvio 1, liitetaulukko 1.)

Alkoholijuomien nimellishinnat

Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat 3,8 prosenttia vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. Vähittäiskulutuksessa eli Alkoissa ja alkoholijuomia myyvissä elintarvikeliikkeissä, kioskeissa ja huoltoasemilla nimellishinnat nousivat 4,2 prosenttia. Anniskelukulutuksessa eli alkoholijuomia myyvissä ravintoloissa hinnat nousivat 2,8 prosenttia. Alkoholijuomien nimellishinnat ovat nousseet 26,2 prosenttia vuodesta 2009 vuoteen 2018. (Kuvio 2, liitetaulukko 2.)

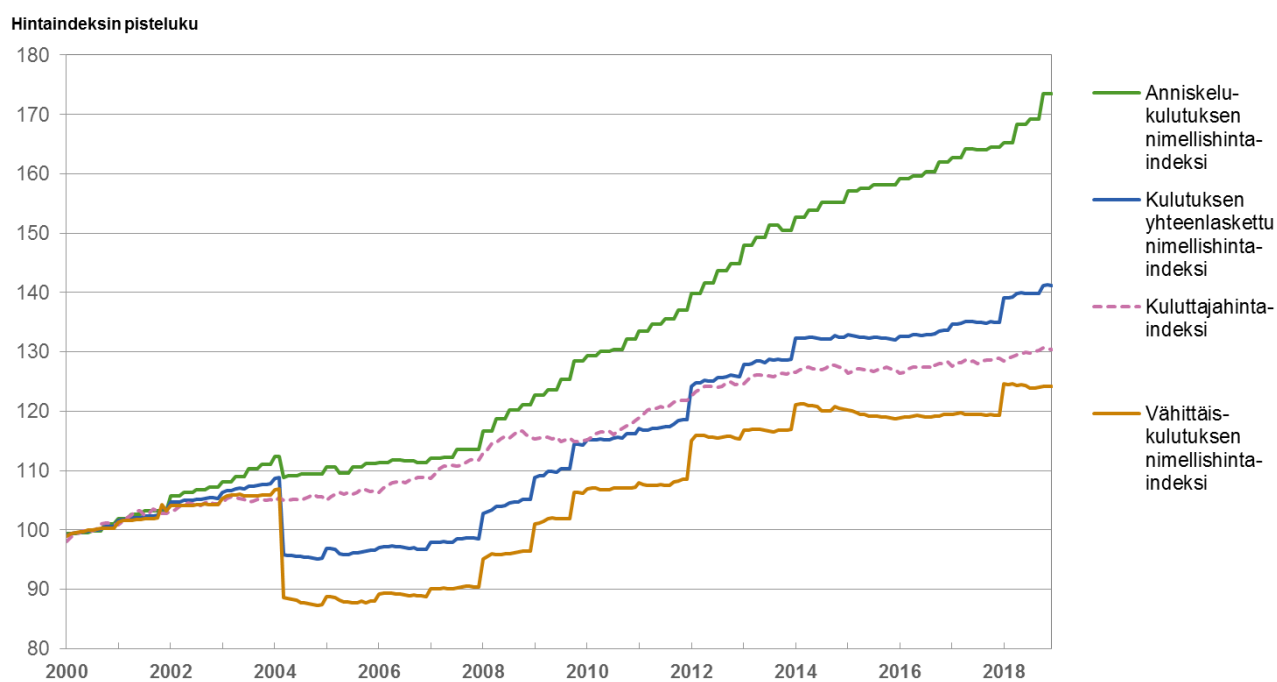
Juomaryhmittäin tarkasteltuna etenkin nousivat keskioluen (+5,7 %), väkevien viinien (+4,7 %) ja mietojen viinien (+4,6 %) nimellishinnat vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2017. Muiden alkoholijuomien hinnat nousivat 0,3–3,8 prosenttia. (Kuvio 3, liitetaulukko 2.)

Vähittäiskulutuksessa etenkin nousivat keskioluen (+6,2 %), väkevien viinien (+5,0 %) ja mietojen viinien (+5,0 %) hinnat. Myös muiden alkoholijuomien, lukuun ottamatta vahvaa olutta, hinnat nousivat 0,9–4,6 prosenttia. Vahvan oluen hinta laski (-4,0 %). (Kuvio 3, liitetaulukko 2.)

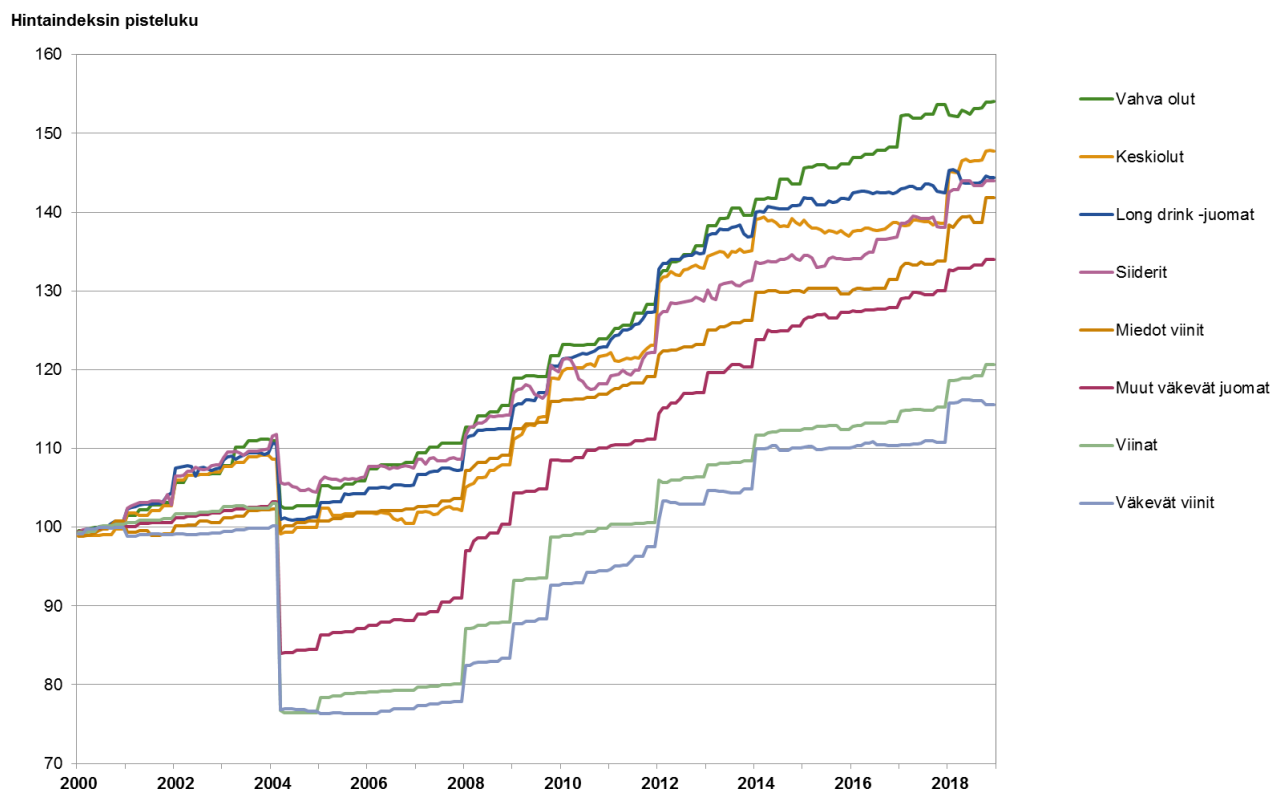
Anniskelukulutuksessa etenkin nousivat keskioluen (+4,6 %), vahvan oluen (+3,3 %) ja siiderin (+3,3 %) hinnat. Muiden alkoholijuomien, paitsi mietojen viinien, hinnat nousivat 1,5–2,8 prosenttia. Mietojen viinien hinta laski 0,4 prosenttia. (Kuvio 3, liitetaulukko 2.)

Alkoholijuomien nimellishinnat seurasivat 2000-luvun alussa yleisen hintatason kehitystä vuoteen 2004 saakka, jolloin alkoholijuomien valmisteveroja alennettiin merkittävästi. Alkoholijuomien valmisteverojen korotukset vuosina 2008, 2009, 2012, 2014 ja 2018 ovat vaikuttaneet hintojen nousuun etenkin vähittäiskulutuksessa. Anniskelukulutuksen hintakehitykseen verojen muutosten vaikutukset ovat olleet pienempiä. Anniskelukulutuksessa hinnat ovat nousseet yleistä hintatasoa enemmän viimeisten kymmenen vuoden aikana. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen nimellishintaindeksit sekä kuluttajahintaindeksi kuukausittain 2000–2018 (2000=100)

Kuvio 3. Juomaryhmien nimellishintaindeksit kuukausittain 2000–2018 (2000=100)

Alkoholijuomien kulutus 2018

Vuonna 2018 alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 10,4 litraa sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti Suomessa. Kokonaiskulutus lisääntyi vuoteen 2017 verrattuna 0,4 prosenttia. Lisätietoa alkoholijuomien kulutuksesta on saatavilla Alkoholijuomien kulutus 2018 -tilastoraportista THL:n verkkosivuilta osoitteessa www.thl.fi/tilastot/alkoholinkulutus.

Alkoholijuomien reaali hinnat ovat nousseet 12,1 prosenttia vuosina 2009–2018. Alkoholijuomien tilastoitu on vastaavana aikana laskenut 16,0 prosenttia ja alkoholijuomien kokonaiskulutus (tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteenlaskettuna) on laskenut 15,4 prosenttia 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti laskettuna.

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Väkevä alkoholijuoma: Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viinat ja muut väkevät juomat.

Väkevä viini: Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Siideri: Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Long drink -juoma: Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä valmistettu juoma. Käymisteitse valmistettu long drink -juoma sisältää yleensä enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Tislattua alkoholia lisätään ns. vahvoin long drink -juomiin, jotka sisältävät enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Oluet: Sisältää vahvan oluen ja keskioluen. Vahva olut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskiolut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuomien kulutuksen hintaindeksit: Alkoholijuomien koko tilastoidun kulutuksen hintojen kehitystä kuvaavat indeksit, jotka lasketaan painottamalla yhteen vähittäiskulutuksen ja anniskelukulutuksen hintaindeksit.

Anniskelukulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien alkoholijuomista maksamia hintoja ravintoloissa ja kahviloissa, joilla on oikeus alkoholijuomien anniskeluun.

Vähittäiskulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien maksamia hintoja Alkosta ja vähittäismyyntipaikoista ostetuista alkoholijuomista. Vähittäismyyntipaikkoja ovat elintarvikeliikkeet, kioskit ja huoltoasemat.

Alkoholijuomien kulutus: Hintaindeksien yhteydessä alkoholijuomien kulutus viittaa alkoholijuomien tilastoituun kulutukseen kotimaassa. Käsite ei sisällä tilastoimatonta kulutusta.

Tilastoitu kulutus: Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus kotimaassa.

Vähittäiskulutus: Vähittäiskulutus Alkon myymälöistä ja tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja tilaviini- ja sahtimyymlöille.

Anniskelukulutus: Anniskelukulutus mitataan seuraamalla alkoholijuomien toimituksia anniskeluravintoloille.

Indeksi: Kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Reaalihinta: Tietyn perusvuoden hinnoin laskettu hinta, josta on poistettu yleisen hintatason muutosten vaikutukset. Reaalihinnalla tarkoitetaan kuluttajahintaindeksillä deflatoitua nimellishintaa.

Reaalihintaindeksi: Inflaation vaikutus hinnoissa on otettu huomioon. Reaalihintaindeksi lasketaan defla-toimalla nimellishintaindeksi Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä (2000=100).

Nimellishinta: Käypä hinta kunakin tilastovuonna eli yleisen hintatason muutosten vaikutusta ei ole otet-tu huomioon.

Nimellishintaindeksi: Mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia.

Kuluttajahintaindeksi: Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintaindeksi kuvaa kotitalouksien Suomessa os-tamien tavaroiden ja palveluiden hintakehitystä.

www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2018

Bilagetabell 1. Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2018

Appendix Table 1. Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2018

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksejä 2003–2018

Bilagetabell 2. Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2018

Appendix Table 2. Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2018

Liitetaulukko 1. - Bilagetabell 1. - Appendix table 1.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2018

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2018

Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2018

Kulutus yhteensä - Total konsumtion - Total consumption

2000=100	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
2016	88,8	100,1	86,7	102,5	106,3	111,8	115,8	108,2	104,4
2017	89,6	100,9	86,2	104,0	108,2	111,4	118,9	108,0	105,1
2018	92,0	102,6	89,3	107,6	110,6	111,2	117,9	112,9	107,9

Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
2016	74,4	87,9	84,4	94,9	98,6	108,5	102,3	96,3	93,5
2017	73,9	87,2	83,9	95,2	98,6	107,2	102,3	95,6	93,0
2018	76,0	88,8	87,1	98,8	101,8	106,9	97,1	100,4	95,9

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2
2016	112,0	119,6	124,6	136,0	117,0	115,0	126,0	132,1	125,8
2017	112,8	121,3	116,3	133,6	118,7	115,8	127,9	135,8	127,6
2018	114,6	121,8	117,2	131,6	121,3	116,9	130,6	140,5	129,8

Liitetaulukko 2. - Bilagetabell 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksijä 2003–2018

Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2018

Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2018

Kulutus yhteensä - Total consumption - Total consumption

2000=100	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	102,1	102,4	99,7	101,8	109,6	109,0	110,0	111,2	107,2
2004	82,5	87,6	80,3	100,8	106,3	103,3	104,2	103,9	98,0
2005	79,0	86,1	76,3	101,1	106,3	103,8	104,5	101,2	96,3
2006	79,4	87,4	76,7	101,8	107,8	105,6	106,9	101,2	97,0
2007	80,0	89,3	77,6	102,8	109,0	107,5	109,2	101,4	98,2
2008	87,7	98,9	82,9	108,3	113,5	112,2	114,2	106,7	104,3
2009	94,7	105,6	89,2	113,7	117,9	117,3	119,8	114,3	110,9
2010	99,3	109,3	93,6	116,5	119,1	122,1	123,4	120,5	115,5
2011	100,4	110,8	96,0	118,3	120,4	125,6	126,5	121,9	117,5
2012	106,1	116,2	102,8	122,7	128,3	134,1	134,1	132,4	125,3
2013	108,2	120,1	104,6	125,7	130,6	137,6	139,4	134,9	128,4
2014	112,1	124,8	110,0	129,9	133,9	140,5	142,8	138,7	132,4
2015	112,6	126,8	110,1	130,1	133,9	141,4	145,9	137,7	132,4
2016	113,2	127,6	110,5	130,6	135,5	142,5	147,6	138,0	133,0
2017	115,0	129,6	110,7	133,5	138,8	143,0	152,6	138,6	134,9
2018	119,4	133,2	115,9	139,6	143,5	144,3	153,0	146,5	140,0

Vähittäiskulutus - Detailhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	100,1	100,1	99,2	99,5	111,6	110,5	105,3	111,2	105,8
2004	70,1	77,3	78,8	97,7	105,2	100,5	92,8	98,4	91,5
2005	64,1	74,1	74,6	97,0	104,2	99,9	91,2	94,2	88,5
2006	64,0	75,0	75,0	97,3	105,3	101,8	92,9	94,1	89,1
2007	64,1	76,7	75,8	98,0	106,1	103,8	94,0	94,6	90,2
2008	72,0	87,5	81,1	102,5	110,1	108,7	98,7	99,5	96,0
2009	79,4	94,7	87,2	107,6	115,1	115,7	105,6	106,8	102,8
2010	84,1	98,0	91,4	109,7	115,7	121,7	111,2	112,0	107,0
2011	84,4	98,6	93,2	110,6	116,2	125,8	113,3	111,8	107,5
2012	90,3	104,3	100,2	114,2	125,3	135,1	120,5	122,5	115,6
2013	91,0	107,6	101,7	116,3	125,9	137,1	123,9	122,4	116,8
2014	94,6	111,7	107,0	120,2	128,9	139,7	128,8	126,3	120,6
2015	94,6	112,0	107,4	120,7	125,9	139,0	129,7	123,4	119,4
2016	94,8	112,0	107,6	121,0	125,7	138,2	130,4	122,8	119,1
2017	94,9	111,9	107,8	122,2	126,5	137,6	131,4	122,7	119,4
2018	98,7	115,3	113,1	128,2	132,1	138,8	126,1	130,4	124,4

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin Vodka, gin etc.	Övriga starka drycker Other strong beverages	Starkvin Fortified wines	Lättvin Light wines	Cider Ciders	Long drink Long drink	Stark öl Strong beer	Mellanöl Medium beer	Alla drycker All beverages
2003	107,6	106,4	108,2	111,5	107,1	106,7	114,1	111,1	109,6
2004	104,1	104,4	108,3	114,2	107,4	105,8	113,6	112,8	109,7
2005	105,0	105,6	107,8	119,2	108,7	107,5	115,5	112,5	110,5
2006	106,7	107,5	108,8	121,7	110,8	109,3	118,4	112,7	111,6
2007	109,1	109,8	111,1	124,3	112,6	110,9	121,7	112,1	112,8
2008	114,6	116,8	115,5	134,6	117,8	115,3	126,9	118,1	119,2
2009	119,5	122,1	125,6	141,1	121,2	117,8	131,0	125,9	125,0
2010	123,1	126,3	135,9	146,5	123,2	120,9	133,0	134,3	130,7
2011	126,1	129,5	149,1	152,5	125,7	123,7	136,9	139,8	135,2
2012	129,7	134,2	151,4	160,7	131,8	130,8	144,9	148,6	142,5
2013	135,4	139,1	158,1	167,6	136,5	136,2	151,5	157,8	149,8
2014	139,0	144,7	163,1	173,3	140,2	139,4	154,0	161,4	154,2
2015	141,3	150,1	155,4	172,2	144,6	142,8	158,3	165,5	157,7
2016	142,7	152,4	158,8	173,3	149,1	146,5	160,6	168,3	160,3
2017	144,8	155,7	149,4	171,6	152,4	148,6	164,2	174,4	163,8
2018	148,8	158,1	152,1	170,8	157,5	151,7	169,5	182,3	168,4

Laatuseloste (SVT)

Alkoholijuomien hintaindeksit

Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa kuluttajien alkoholijuomista maksamien hintojen kehitystä.

Alkoholijuomien hintaindeksin (2000=100) referenssijakso on vuosi 2000. Aiemmat alkoholijuomien hintaindeksien referenssijaksot ovat olleet vuodet 1951 ja 1969. Alkoholilain uudistuksen (1102/2017) vaikutusten seuraamiseksi THL:ssä lasketaan myös alkoholijuomien hintaindeksiä (2017:12=100), jossa referenssijakso on vuoden 2017 joulukuu.

Julkaisun tiedot perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) (vuoteen 2008 saakka Stakesin), Alko Oy:n ja Tilastokeskuksen keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin. Niiden keruu perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Alkoholijuomien hintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen alkoholijuomien vähittäismyyntihintaindeksi ja anniskeluhintaindeksi. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Vähittäismyyntihintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen Alko Oy:n laatimat Alkon alkoholijuomien hintaindeksit ja Tilastokeskuksen laskemat elintarvikeliikkeiden alkoholijuomien hintaindeksit. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Anniskeluhintojen hintaseurantaa varten THL kerää neljä kertaa vuodessa noin 190 ravintolalta esimerkkijuomien ravintolahintatiedot. Otoksessa on mukana keskimäärin 120 AB-ravintolaa ja 70 C-ravintolaa. Kyselyn ravintolat valitaan satunnaisotannalla anniskeluluvallisten ravintoloiden ja kahviloiden osoiterekisteristä, ja yksi ravintola on kyselyssä mukana keskimäärin 3 vuotta. Niille otetaan valituille ravintoloille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetetään muistutuskirje. Ravintolat ilmoittavat kustakin määritellystä juomaryhmästä suosituimman tuotteen hinnan.

Hintaindeksien laskennassa sovelletaan Divisia-Törnqvist-indeksikaavaa. Käytetystä indeksistä ja menetelmästä löytyy tarkempi kuvaus julkaisusta [Valtion tuottavuustilaston laatuseloste 2007](#).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vähittäismyyntitietojen oikeellisuus riippuu Alko Oy:ltä ja Tilastokeskukselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Virhettä epäiltäessä tiedot tarkistetaan.

Anniskelumyyntitiedot ovat oikeita, jos ravintolat ilmoittavat hintatiedot oikein. Hintatietoja verrataan aikaisempiin ja suurten poikkeamien syyt pyritään selvittämään. Jos epäillään virhettä, tieto jätetään tilastoinnin ulkopuolelle.

Myyntiin tulevat uudet tuotteet voidaan ottaa mukaan indeksilaskentaan vasta, kun ne ovat olleet markkinoilla vähintään kahden laskentakauden ajan.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

THL tuottaa vähittäismyyntihintaindeksit kuukausittain ja ne ovat saatavilla tilastokuukautta seuraavan kuukauden 14. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Anniskelumyyntihintaindeksit lasketaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla tilastointikuukautta seuraavan puolentoista kuukauden sisällä. Tilasto on ilmestyessään ennakkollinen. Lopulliset tiedot julkaistaan tilastointivuotta seuraavan kesän aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Alkoholijuomien hintakehityksestä julkaistaan vuosittain ilmestyvä tilastoraportti, joka löytyy THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys. Tiedot löytyvät myös SVT-sarjaan kuuluvasta Päihdetilastollisesta vuosikirjasta, joka julkaistaan vuosittain verkossa osoitteessa www.thl.fi/paihdetilastollinen vuosikirja.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja on tuotettu vuosina 1932–1994 Alko Oy:ssä. Vuodesta 1995 lähtien alkoholijuomien hintaindeksit on laadittu ja julkaistu Stakesissa ja vuodesta 2009 lähtien THL:ssa. Alko Oy on vuodesta 1995 lähtien kerännyt ja laatinut alkoholijuomien hintaindeksisarjat Alkon vähittäismyynnin osalta, Tilastokeskus elintarvikeliikkeiden myymien alkoholijuomien osalta ja THL ravintoloissa anniskeltavien alkoholijuomien osalta.

Saadut indeksisarjat painotetaan yhteen ja julkaistaan THL:ssa. Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavat tiedot ovat saatavilla vuodesta 1951 alkaen THL:sta. Käsitteet ja määritelmät ovat pysyneet samansisältöisinä. Julkaisussa käytetyt käsitteet on määritelty tekstin kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Tilastoissa käytetään käyttötarkoituksen mukaista tuoteluokitusta, joka perustuu kansainvälisesti hyväksytyyn [COICOP-luokituksen](#) Euroopan unionin tilastotoimessa vahvistettuun versioon. Kansallista käyttöä varten luokitusta on hieman tarkennettu.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia hintatietoja.

Alkoholijuomien hintakehitys 2018 -tilastoraportin erityiskysymykset

Alkoholin valmisteveroja korotettiin 1.1.2018 keskimäärin 10 prosenttia. Mietojen käymisteitse valmistettujen juomien veroa korotettiin 10,7 prosenttia, viinin veroa 13,0 prosenttia, oluen veroa 10,9 prosenttia ja välituotteiden veroa 9,9 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien veroa 5,0 prosenttia.

Alkoholilain uudistus tuli voimaan kokonaisuudessaan 1.3.2018. Osa lakimuutoksista tuli voimaan jo 1.1.2018. Tällöin päivittäistavarakaupat saivat oikeuden myydä enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia aiemman 4,7 prosentin sijaan. Samalla valmistustaparajoite poistui ja kaikkia enintään 5,5 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia saa myydä kaikista vähittäismyyntiluvan omaavista paikoista. 1.3.2018 alkaen ravintolat ovat voineet anniskella kaikkia alkoholijuomia yhdellä anniskeluluvalla.